

Oglas, pripisana itd. ...

Novi za predbrojbe, oglase itd. ...

Kod naručbe valja točno or-

NAŠA SILOVA

Iz sjednice opć. zastupstva, obdržavane u Kastvu, dne 6. i 13. augusta 1908.

Iskazi svakog četvrtka ...

Netakani dopis se ne vraća, nepodpisani ne šalju ...

Isvan carovine više poštarina ...

Pojedini broj stoji 10 h, zao- stali 20 h, kolji u Puli, toli izvan lada.

Uredništvo i uprava nalazi se u ...

u Trstu (Via Crociera br. 1, II. kat).

razreda predaje djacima protji ...

ajem da sam za to doznao tek ...

aključimo. Ne tvrdim, da će iz ...

to ne ćemo rušiti temelje za- ...

no li za to narod učiti da pro- ...

ego ćemo se sjetiti one evange- ...

le višnjem molim Bogu molli se ...

u septembru 1908.

Dr. D. Zrinajstić,

d po Primorju.

azinski kotar:

Smrtna vesreća

St. Petar u Šumi 16/1908.

7. rujna ovo godine u večer ...

U meze je međutim tvrda vjera, da ...

Nisam konačno pozvan, da budem su- ...

od gg. profesora. Veli se ondje, da on da-

Predsjednik g. K. Jelusić otvori sjednicu u 10 i ...

Prerazi se na pripojenja: Razvidi mjesta glede ...

Prilivača se potrošak od K 70 000 za ...

Prilivača se potrošak od K 70 za dobavu 2000 ...

Prilivača se potrošak od K 395 za ...

književnik u Zadru. Na molbu kapelanskog ureda u Sv. ...

Prilivača se potrošak od K 70 za dobavu 2000 ...

Prilivača se potrošak od K 395 za ...

Prilivača se potrošak od K 395 za ...

Prilivača se potrošak od K 395 za ...

Tako sastavljeni odbor mislim, da je

gova mu slično pisanje skocio i još u- ...

A kaže nam i razlog tome, najmo ...

Trojica članova upravnog odbora ...

Tako sastavljeni odbor mislim, da je

U meze je međutim tvrda vjera, da ...

Nisam konačno pozvan, da budem su- ...

nikova ali nije osnovana, jer su ubrojene riječi namijenjene „Frankopanu“ kuli „Vrbničkoga gnjusa“ dakle da se liču svih članova iste, a po § 499. k. z. mogu se počiniti uvrste poštenja činom u §§ 487.-491. k. z. navedenih i proti zborovom a takova zastupa redovito pred sudovima predsjednik odnosno podpredsjednik, te optuženik nije ničim dokazao svoju tvrdnju da podpredsjednik Antun Petriš na podnesenja nazočne prijave nije bio ovlašten uvrste nanese sboru, ne moraju članovi istoga ustati na obranu u časti. Zaobenik dalje poriče da „gnjus“ pogrda u smislu § 491. jednostavna psovka po § 496. k. z.

U tom je došlo ali pr kvalifikovao presudni sud iz razlike navedenih. U zaobi se nadalje i se zaštitila § 492. k. z. proteže i društvo, kojeg su pravila po i oblasti odobrena pravila i time da je ona po državnoj vlasti priz poračaja, a to da je imao pres ureda radi ispitati, pa da u tom log ništosti br. 10. § 277. i navod zaobenika nije osnovan, predleži od nikud da tužeca čita bila priznati zbor a k tomu optu glušiv se propustio je shodne pred je nakanio u svoju obranu nave na glavnoj raspravi, jer na izvidjel radi u pravcu obrane optuženik predložio razlog. Konatni navod kov u zaobi naveden, da je on svoje inkriminirane tvrdnje nije niti je presudni sud imao pov istinitost je tvrdnje ustanovljenog Valja s toga ništovnu zaobu nika kao neosnovanu po § 282. i kp. zabacili.

Budući da je optuženiku prv osudom kazan primjereno dosud ljalo je njegov priziv po § 291. k titi.

Kr. hrv.-slav.-dalm. stol sedmi.
U Zagrebu, dne 18. ozujka.
Za točnu
Borčić

Soboslikar

VLADIMIR VOJKOVIĆ

PULA — Via Sergia, 1

Preporuča se p. n. općinstvu Pule i okolice za soboslikarske radnje. Izrada moderna, ukusna i cijene umjerene.

Narodna Trgovina

LAGINIĆ

prije J

Via Giulia br. 1.

PR

TISKARSKE, F
GOVEŽKE, GA

TERIJSKE RADNJE

IMADE U SALINI TISKARICE I KNJIGE ZA P. N.

OBČINE, CRKVE, ŠKOLE, TRGOVAČKE KNJIGE, PISAN-
ODVJETNIKE, POSUJILNICE I KE ZA ŠKOLE, PISARSKE I
KONSUMNA DRUŠTVA RISARSKE POTREBŠTINE

PRODAJA PAPIRA NA MALO I VELIKO.

Novu mesnicu

otvorio je u Pazinu Gijuro Šverko, u kući Lovrinovića (Škapulino) te se preporuča sl. občinstvu kao domaći mesar. Člana umjerena, meso svježe.

Lenac otkupi dio parc. 1619 i od Sušanj Josipa prostor za ulaz uz cijenu od K 6— po četvornom klartru, započev čim hitrije gradnjom škole i stana za učitelja. Povjerava se uđiganje dviju svjetiljaka u Dol. Rukavcu Šepiću i Kinkeli a na „Vukovoj plac“ istonosti, koji će ujedno davati petroleu uz mjesečnu otlatu od K 6—. Svjetiljku kod crkve Sv. Luke, da užije zvonar u vrijeme zornica uz primjerenu otlatu. Za svjetiljku u Pobrma i Juslicima, da se nadje osoba, koja bi to prouzela. Odo-brava se, što je opć. uprava 18. junija t. g. izdala pjesne dozvole u području kapelanije Sv. Matej na korist potroška prigodom tjelovske procesije za glazbu. Dne 19. junija obavio se je pregled opć. bingajne, te proiz-lazi ukupni prihodi K 252.245-88 a rashod K 251.593-84 dakle sa viškom K 652-64 u gotovom novcu, K 2100. u državnim obligacijama i K 228.787-01 u privatnim za-dužnicama. Hydrotehnik g. Luchnik pregledao je ovih dana „Živicu“ u Matuljovoj i vodi na „Mučelovoj ravni“ u Pužovoj i o tom podnesao svoja tehnička mišljenja, obzirom na to okolnost zaključuju opć. zastupstvo, da se zamoli c. k. vladu, da odmahle svojeg vještaka radi istrazivanja vrola u Kastavštini. U poslu produljenja vodovoda na kas-tavski teritorij, pozvao je gradski magistrat na Rijeci ovu općinuda ovlasti svojeg pouzdanika, koji bi sa mjeramikom Glordano poveo pregovora radi utancenja podloge za nagodbu, to se u tom slučaju odlučuju, da se zamoli gosp. Luchnika kao vještaka u poslu, da bi kod prego-vora zastupao ovu općinu. Odo-brava se isplatu K 15.20 za dovoz vode obitelji nadničitelja u Zametu, budući se je šterna popravljala i da se prema računu isplati gosp. Fornasaru svota, što bude proizšla, budući je za vrijeme suše napunio iz svojeg vodovoda nekoje privatne šterne za općinare na Kantridi. Žali se nad smrću gospodje Hildegarde Rauch, kćeruč joj „Slava“, koja je za kas-tavske siromahne mnogo doprinijela a osobito za slijepog Munića od god. 1900., do svoje smrti dala je za siro-mahne ovdanšnje K 2910.—. Odo-brava se izdatak od K 50 izdan na račun povišene stanarine gosp. V. R. obzirom na njegovu bolest. Ne uvažuje se molba općinara iz Podgaca glede pašu u Lisini, ako bi općinari kastavski htjeli tamo žali travu uz platež pristojbe K 2.—. Pri-livaca se predlog odbora, da se zahod ženske škole u Kastvu očisti uz potrošak od K 80.—. Dozvoljava se Blečić Albertu iz Hosići da tik tamošnje šterne gradi kuću i svede vodu u istu šternu i da može porušiti ogradnog zida šterne, radi vidika do visine 1 m. Eventualne pri-govore protiv rušenja zida, da se odbija. Da se uzmogne podmiriti troškove za gradnju i popravak opć. cesta i puteva dosad obavljenih radnja i onih što se ima učiniti zaključuje se, prema predlogu odbora, da se digne zajam kod gosp. F. Juslića od K 10.000.— i ujedno se odobrava natrag dignutih K 4000.— kod Posujilnice u Voloskom radi pokrivanja troškova istih radnja. Na molbu nadučitelja i učiteljice u Sv. Mateju doznajuće se letima ungrada od K 40.— svakomu, što su u drugoj polovini školske godine snani podučavali svu djecu. Nadalje do-značuje se gosp. B. Dubrovni nagrada od K 80.— za suslav životopisa Njeg. Veličanstva, što je ostanut u ovo-godišnjem školskom izvještaju i gosp. B. Jurčiću K 80.— za uredjenje i korekturu tog izvještaja. Prima se sn za-livalnošću do znanja, da je za gradnju šterne u Brgudu doznajena državna potpora od K 6200.— i zemaljska od K 3000 te se zaključuje, da se tu radnju odade dražbom putem plemenitih ponuda, ovlastujući opć. odbor, da prih-vatiti ponudu najspesobnijeg graditelja. Prima izvještaju opć. nadlagara prikladno je birnje u mjestu „Pod Ma-rinščicu“ za ispaljenje jedne vaponice, što nek se odade uz isključenu cijenu od K 120.—. (Naknadno blo je ovaj z-naključak obustavljen.) Rubeša Ivanu protozidaru iz Kastva dajo se u najam drugu kapelu na Crkvi/ni uz godišnju najamninu od K 3.—. Usvaja se predlog odnosno izvava gosp. Rubešu glede poboljšanja u Zametu da se izvedu nekoje radnje, što nisu dosad izvedene a glede ostalih predmeta, da se općina obrati na nadležne faktore. Župan iz Matuljeve izjavio je da nije višo voljan obna-sati to časti, nu riješenje tog predmeta propusta se

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadružnih dionova jedan ili više po krznu a.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te dlate bez ikakvog odbitka.

Vraca na štednju uloženo iznose do 2000 K bez predhodnog

novom opć. zastupstvu. Uzima se do znanja uz neugodnost radi g. Münza, da je c. k. ministarstvo željeznica dozvolilo tvrdci J. L. Münz, da može poduzeti predhodne tehničke radnj: za gradnju željezničke pruge iz Lupoglave do Preluka. Uzima se do znanja izvještaj opć. nadlagara da je „Kod Kuka“ pogorilo nešto borovog nasada uz štetu od kakvih K 300.—, zapriječiv daljnji požar vatrogasni poziva se općinstvo, da pripazi na nasadu. Ujedno odo-brava se izdatak od K 21.— za nadzor šestorice ljudi, da se požar ne bi ponovio. Uzima se do znanja, da je Vlah Jakov primljen u savez općinaretva grada Trata i Simčić Frane Ivan u savez grada Rijeke. Uzima se do znanja da je dne 1. junija t. g. bilo na licu mjesta povjerenstvo radi produljenja zgrado željezničke postaje u Matuljama, kojemu se je prilikom zahitjelo, da budu napisali, oglašiti itd. takođerj ispisani u hrvatskom jeziku. Uzima se do znanja, što je zemaljski odbor podijelio potporu od K 2000.— za izgradnju mosta preko mlinskog rukava u Trnovcu, a žali se, što nije uzao u obzir višo-radnje kod glavnog mosta no doznačiv u tu svrhu ni-kakvog prihosa. Sa zahvalom uzima se do znanja do-znateenje zemaljskog potpora od K 4000.— za gradnju vo-dovoda „Živica“ u Matuljama. Udovaljava se molbi Studenaca glede posjećenja 180—180 komada stahala u opć. šumi Studenskoj, utrkom kojih imalo bi se na-staviti gradnjom ceste od Stuleca prema Sibju. Račun opć. liječnika u Lovranu glede liječenja ml. L. Saršon prošljedjuje se c. k. kot. poglavarstvu na likvidaciju. Na molbu municipija u Bujama zaključuje se, da se podnese protest na c. k. ministarstvo poljođjelstva ob-zlrom, što nadležne oblasti zanemaruju izvršenje zakona protiv potvorenih vinja. Uzima se do znanja, da je nova školska zgrada u Brgudu pregledana sa strane c. k. kot. liječnika i školskog nadzornika uz zaključak, da se po-stavi zemljene a ne željezne peći u školi a dvije željezne peći i štednjak u stanu učitelja. Uzima se do ugodnog znanja, što je c. k. namjesništvo napisalo natječaj za putujućeg učitelja: poljođjelstva sa sijelom u Voloskom uz izričitu želju, da bi se latomu sjedilšte odredilo u Kastvu, gdje ima najvišo poljođjelaca. Odo-brava se nakon proglašene prešnosti izvanredni potrošak od K 1816-88 za nabavu 13 komada svjetiljaka, potrebitih stakala, kovačkih, klosarskih i zidarskih radnja za namještenje istih te za popravak ceste ispred grada do Belvedera, kao i za pogrebne troškove ubijenog Dobrenića. Uvidiv da je podmaklo vrijeme i da se neće riješiti svoju to-čaka dnevnog reda zamoli gosp. F. Dukić da bi se ri-ješilo njegovu molbu radi prodaje dijela zemljišta uz njegovu kuću. Proglašiv prešnost zaključuje se, da se latomu prodade dio opć. latna 2 i pol m² za K 10.—.

Prima pozivu kot. školskog vjeća imenuje se kao povjerenike gg. opć. glavara V. Siničić, A. Siničić opć. savjetnika i gosp. V. Kinkela, člana mjosnog školskog vjeća, da se pridruže povjerenstvu u Voloskom, koji će se obdržavati 10. augusta t. g. radi ustanovljenja opće-nite pučke škole u Voloskom sa hrvatskim nastavnim jezikom, obzirom, što školski obveznici iz Preluka, Pobrri, Pužev brega, Varljeni i Diraki odviše su udaljeni od škola u Kastvu ili Rukavcu, te bi polazili onu u Vo-loskom. Budući je već kasno doba predsjednik diže sjednicu u 6 sati i urloč nastavak iste za 13. augusta 1908. Nastavljeno. Prisutno je uz opć. glavara 19 zas-tupnika i 8 sa savjetujućim glasom. Odo-brava se kolaudacija izgradnjom dijela ceste Jardasi-Koal-Bačurka zaključkom, da se poduzetniku is-plati dostatbona cijenu od K 974-98, povratli kaucija i isplati višegradnje sa K 367-50. Srok Ivanu za uzetih 12 loza, da se isplati K 9-60. Odo-brava se dražba o pro-dnji bukovih ležališ otpadaka za paljenje vaponice u šumi Lisini sa dostatbenom cijenom od K 121 i dražba za prodaju 200 prost. metara gorivog drva, čiatez i prorodjućej sumu u Lisini kod „Vodičko griva“ uz do-statbonu cijenu od K 1-11 po prost. metru. Odo-brava se kolaudacija zida i parapota uz vodnjak „Kalina“ u Trlnajstičevoj zaključkom, da se poduzetniku isplati do-statbona cijena sa K 802, višegradnja sa K 8 i povratli

J. Kopac, Gorica, ul. Sv. Antona 1. 7.

Preporuča pred. svjedocima, državnim, narodnim, s. p. a. javnom ob-
činstvu svjedoči za prijedlog, što je volja. Ključnik po K 5. Za prij-
mošću zemlja s. k. z. o. o. o. z. Myrrhae, Styrac, Atilla i stakla sa
druge svjedoči po jeftinijem cijeni. Gg. Trgovcima preporučuje svjedoči za pogrebe,
sa bijelim drva, voljom rukci i med najjeftinije vrsti za vreme niske cijene.
Kod vasa: kupljen u ovoj mesnici po najvišoj dnevnnoj cijeni.

Na nakupov najjeftinije cijene: zemlja.

Oglas, pripisana itd. štampa i redakcija se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbe, oglase itd. plaćaju se naplatom ili početkom mjeseca. Redakcija u Beču na administracija lieta u Pulu.

Kod naručbe valja točno naznačiti.

NAŠA SILOVA

Izrazi svakog četvrtka o pozna.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani ne tiskaju, nepravilni se primaju. Predplate za poštaricom stoje 10 K u obz. 10 K za poštaricu na godinu ili K 5— odn. K 8-50 na pol godinu. Izvan carovine više poštarina plaća i utičuje se u Full.

Fojedini broj stoji 20 h., zaostali 20 h., koji u Full, toll izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u "Tiskari Leginja i dr. prije J. Krmpotić i dr." (Via Gluina br. 2), kamionika se naslovljuje sva pisma i predplate.

u Trstu (Via Credera br. 1, H. ka.).

u razredu predaje djecima protiv čeničima i sv. obredima, i da je tajna!

znajem da sam za to doznao tek redaka u Puekom prijatelju, pa ne mogu vjerovat, jer tada bih oči do zaključka, da nisu na svom stiti vjeroučitelj, niti biskupov popa niti sam biskup, kad uz konjanjenje u ruci nisu znali potratkavim predavanjem na nadležstu. Nego radi se o tomu valjda; o da sjednom ja", pa se stvara vola. A ne pla se pri tomu kod toga zavod i uzgoj mladoži. bude mjera puna i zavod prikalošti kao razrovan udara se kao i upravitelja istoga. Neću da mu ali kao istinu svjedočit ću pred ako tkomu upravitelji g. Kos stalno i sav svoj um i svoje srce napredrene mu mladeži, te prati i nadn razvoji i u školi i u kući ne da i kazni, nego kao otac da ju so-pravi.

zaključimo. Ne tvrdim, da će iz gimnazije izaći sve zlato i biser, e i plevlja i kukolja.

za to ne ćemo rušiti temelje zastanove, bez kojih nam nema navlota, nećemo slijepo i zlobno u sljagom lijevo i desno, te podsje-kucavice, nego ćemo ljubaviju da svakomu zlu doskočimo gdje

temo li pogled u knjigu života o, da je katolička crkva najvećeg la iz samostanskih čeljica i sa njih klupa.

emo li za to narod učiti da pro-stanove?

nego ćemo se sjetiti one evange-te o sijaču, koji je dobro sjeme sa pjesnikom Jovanom Jovanosti:

se višnjom molim Bogu molu se a plodnu zemlju padno, što sije-

n, u septembru 1908.

Dr. D. Trivajstić,

od po Primorju.

Pazinski kotar:

Smrtna nesreća

Sv. Petar u Šumi 16/908.

17. rujna ove godine u večer

prlje noći dogodila se je u sv. Petru u Šumi teška nesreća. Sa visine od kakovih 9 metara pao je sa nove školske sgrade, koja se sada zida, iz gornjih grada kroz srednje na donje 20. godišnji zidar Mate Kraljić i je ostao odmah mrtav. Pokojnik ostavlja za sobom uz uvečijena roditelje mladu suprugu sa 1¹/₂ mjesecnim sinčićem. Trojica njegova nisu bile nigdje pokrivena daskama osim na dvjema uz sami zid gdje se radilo. Tako nam se barem javlja. Javnost je uzrujana osobito protiv podu-

kaucija. Odobrava se kolaudacija izgrađenog dijela ceste Ploče-Pišćina u Gor. Rukaven uz zaključak, da se poduzetniku isplati dostavljena cijena od K 1410.— višeradije sa K 204.— i povratu kaucija, ako je udovoljio zahtjevima postavljenim mu po kolaudnom povjerenstvu. Odobrava se dražba izradbe školskog pokućstva drugog razreda pučke škole u Brgudu postav. dostaoom A. Jakšić sa K 499. Odobrava se dražba izradnje ceste od kolodvora Matulji-Mihelovo postav. dostaoom A. Mohorović za K 2882-63 i zaključuje se, da se Srdoč ud. M. plati za uzeto potrebitu zemljište K 6.— po metru, učini zid kako želi i da posjede jednu murvu. Odobrava se dražba kao i kolaudacija izradnje dijela ceste Trinajstići-Radetić u duljini od 178 metara zaključkom, da poduzetnik spoji novu sa starom cestom i cestu bolje posipije zemljom, isplati mu dostavljenu cijenu sa K 600.— višeradije sa K 176.— i povratiti kauciju. Dražba za pobiranje brinja ostala je bezuspješna a na ponovnu ponudu Bubnić F. i Juršević A. dopušta se istima pobirati brinje u području ove općine u tekućoj godini uz otštetu od K 60.—. Odobrava se dražba za dovoz 120 prost. motara bukovog gorivog drva iz Lisino u Kastav postav. dostaoom F. Kukurin uz cijenu od K 8-89 po prost. metru. Obzirom na pomanjkanje krme dozvoljuje se općinarom žeti travu u Lozi i Lužini, ako na to pristanu šumske oblasti.

Preporuča se molbe Sarson Vinka iz Sarsoni glede prodaje vina i pive i Čiković Antona iz Jurčići glede prodaje žestokih pića na malo, da im se udovolji i podijeli obrtna koncesija.

Na molbu za prodaju opć. zemljišta odlučuje se, da se prodade: Perman Ivanu kućno tnalno u Pobrimsa za K 31, ukinuv zaključak od 5/12. 07. toč. 6/21; Slaviv Ivanu stivra u Pobrimsa za K 25-72; Jelovica Andru dio zemljišta uz kućno tnalno za K 9-60; Srak Ivanu kućno tnalno u Brčićima za K 24-50; Kučić Romanu stivra u Perenićima za K 9-60; Lenac Ivanu u Zametu za K 20-40; Šepić Antonu u Pužima i Brezi za K 149-27. Uremović M. u Spinčićima za K 48-60. Kučić Andru u Perenićima za K 43-20; Upravni crkvice Sv. Mihovila u Rubešima daje se na uporabu od okolnog opć. zemljišta površinu od 8900 m². Neuvazuje se molba Puž Antona iz Pobrri radi sniženja cijene prodanog mu zemljišta. Na molbe Kinkela Josipa i Šepić Ivana radi prodaje kućnih tnalno u Perenićima, da se ponovno označi granice ustanoviv mjera i procijene.

Na molbe za doznacjenje novčanih potpora, oprašta i drugog sadržaja odlučuje se: Doznacuje se jednomu K 2; jednomu K 5; dvojici K 6; jednomu K 10; dvojici po K 15; Pilepić ud. A. mjesečno do konca ove godine K 3; Spinčić S. po K 10 za školsku godinu 1908/09 ako ide na zavod milosrdnih sestara u Trnovoj; Mohorić V. gimnazijalcu u Pazinu za buduću školsku godinu po K 10; isto Đukić Ivanu po K 10; Ružić Antonu po K 20 koji je nakanio slušati medicinu; Oprašta se Lukšelić A. iz Dol. Rukavena reparat škole sa K 6; Cerovac ud. F. iz Kastva reparat ženske škole i metvaćenice sa K 6; Puž Mariji iz Puži od zastanih in-turesa K 8-50; Doznacuje se po K 12 za jedan voz gorivog drva iz Lisino Cerovac ud. F. Tihljak ud. V., Spinčić ud. B., Jelovica T., Lučić ud. J., Tihljak Josipu doznacuje se 4 prost. metra drva iz „Velo straze“ u Hostovoj, ako neima zapreke sa strane šumske oblasti i Sarson Josipu daje se 15 komada hrastovog gradjev-nog drva iz Lužina. Za gradnju sterno u Hostima, kao i za ostale opć. sterne, da se predvidi u proračunu za 1909., opć. potpora od K 600 i zamoli doznacjenje državne i zemaljske potpore. Općinarom iz sela Rešetari daje se za zlijebove K 50, da svedu vodu u zajedničku sterno. Odobrava se višeradije pri popravku puta Sv. Lucija-Jurjenići sa K 31-65. Za popravak puta Bregi-Fričić-Opaljia doznacuje se donja potpora od K 60.

Dozvoljuje se predjajam, povrativ do konca ove godine Jurdana A. sa K 60, Brozović I. sa K 60, Lučić A. sa K 60. Odobrava se pogrebna i druge troškove za ubite u ovoj općini A. Sarosy i S. Dobranić. Perčić F. doznacuje se za 4 posječno loze radi okretanja vozova u selu Poljana K 20.—. Povisuje se Bezjak M. otšteta za čišćenje zahoda kod crkve u Kastvu mjesečno na K 8— a za košnju i paljenje trave na groblju svaki put po K 25.—. Otštetuje se Kacin J. za podvorbu Rubesa Ante sa K 10.—. Konkurencijonaino-gradjevnom odboru kapelanije Sv. Križ doznacuje se za uredjenje vrla K 100; stercinatu crkve Sv. Josipa u Breščima za obavljene popravke K 60.—. Catina I. opć. lugaru za izvanredno po-maganje pri mjerjenju ceste Breza-Jelušići K 9.—. Odobrava se izdatak od K 20.— danih ojačkima djacima, da nastave putovanje. Neuvazuje se 18 molba raznog sadržaja.

Prelazi se konačno na najnovija prilopćenja pred-sjednika, te so uzima do znanja zahvalu g. R. Katali-nića na imenovanju počasnog građana Kastva. Usvaja se preporuku g. F. Rubesa, opć. zastupnika glade namjestenja svjetiljaka u Zametu, a glede užiganja, čiš-ćenja, dobave potrošila za to svjetiljko, povjorava se taj posno do konca ove godine opć. cestaru uz mjesečnu otštetu od K 6.— po svjetiljki. Zaključuje se, da se tome-ljito poprave zlijebovi i kanali, što vođu u opć. sterno u Kastvu i da se postavo eljvi zgoranja strane „Kastela“ i Dolnvske škole, da se vodu svede u opć. stornu. Na molbu Feranda ud. Francka iz Matulji radi odstranjenja dastare produljuje joj se taj rok do konca ove godine, ako joj pako cestovni odbor privoli možo na tom mjestu učiniti zidano spremište za sijeno. Zaključuje se, da se obave nekotji zidarski i stolarski popravci na školskim zgra-dama u Breščima. Uzima se do znanja primitak prepisa povjerenstvenog zapisnika glede ustanovljenja školske exposituro na Kantridi, kao i prepis zapisnika glede ustanovljenja javne općenite pučke škole u Voloskom saučevnim hrvatskim jezikom. Protivriv sjednicu taj-nom, povelu se riječ o opć. nadredaru i saslušav mni-jenje pojedinaca glede njegovog nekorektnog ponašanja i zanemarivanja službe zaključuje se, da mu-se za sad podijeli pismeni ukor, i bud li se unaprijed ponavljalo takovo ponašanje, da se ga otpusti iz službe. Na molbu gosp. Šepić Muta svlasnika tiskare u Lovranu, da bi kod njega općina dobavljala potrebite tiskanice zaklju-čuje se, da isti predloži otkupni listih a opć. uprava, da prema cijeni i vrstotji tiskanica naruči ovo kod njega ili kod koje druge domaće tiskare. Uzima se do znanja da je izradjen nacrt glede školske expositure Jurdani-Jusići, kojeg nek se prosljedi u Volosko i zamoli za povjerenstveni pregjed mjesia i ustanovljenje te expozi-ture. Uslijed nesuglasice, što su nastale između Riječana i Drenovčana radi premještenja župe upravitelja i ustro-jenja čitaonice u Drenovji, drznuo se je netko nazvati Kastav barbariskim, koju se uvredno odsudjuju i odbija prisvajajući epitet „barbarski“ nezrelom piscu onih redaka. Da bi se izbjegnulo trošku i trudu, što ga ima pojedini gospodar, koji prodaje koji komad marve u Rijeku za-ključuje se, da se zamoli c. k. kot. veterinar, da bi jed-nom u tjednu došao u Sv. Matej ili u Hosti radi pre-gleda goveda i teladi namijenjenih za prodaju u Rijeku i tu obavio pregled i izdao svjedočbo a prodavaoci blaga da skupno snašaju pregledane troškove i odrede dan pregleda. U predmotu gradnje vodovoda na Kan-tridi, da se obavijesti c. k. kot. poglavarstvo, da se do sada nije pristupilo toj radnji, pošto nije riječki magi-strat riješio zamolbu općina glado produljanja riječkog vodovoda na Kantridu i dalje do vile Miramar u Srdo-čevoj ali ima nađe, da će to pitanje doskora biti povoljno riješeno.

Izerpiv dnevni red predajednik diže sjednicu u 5 i pol sata zapadne.

gova mu slično pisanje) škodilo i još u-vjek škodi pripomoćnom društvu, on pri-znaje, da vodstvo društva nema nikakvo krivnje nad tim utvrđenim izpadkom, ali to ga ne smeta, da ove godine nastavi svoj posao.

A kako nam i razlog tome, najmo pripomoćno društvo je krivo, da je živo, dočim bi bilo bolje, da ga nebude, nego li da nam uzgaja protivjerski elemenat.

Dapače čak predviđa, da će narod proklinjati dan, kad se je pazinska gim-

Frankoia i zupnik beranski g. Grasić.

Trojica članova upravnog odbora jesu iz profesorskog shora, i to ravnatelj g. Kos, te profesori gg. Novljan i Žie, o vjorakom čuvstvu kojih neće valjda niti oni člankari posumnjati. Preostaju još 3 člana najmo pazinski načelnik g. dr. Kurelić, g. Cucančić i podpisani, koji jedni svršta-vaju u liberalce, a drugi u klerikalce, do-čim oni za takvo rozlikovanje u Istri neće da znadu.

Tako sastavljeni odbor mislim, da je

znacuje, a uoguju se kaaku i obratno.

U mome je međutim tvrda vjera, da od onih mladića, što no su dosole svršili ovdšniju gimnaziju, bit će svi dobri i čo-stiti ljudi i rodoljubi. Bude li koja iznim-ka, tješit ćemo se sa Izalom prorokom, gdje no voli: „Poznaj je vol gospodara svoga, a Izrael niti nepoznaj Gospodina svoga“.

Nisam konačno pozvan, da budem sud-dijom vrhu objeda iznesenih protiv jednom od gg. profesora. Veli se onđje, da on da-

nikova ali nije osnovana, jer su ubrojene riječi namijenjene „Frankopanu“ kuli „Vrbničkoga gnjusa“ dakle da se liču svih članova iste, a po § 492. kz. mogu se počiniti uvrede poštenja članom u §§ 487. 491. kz. navedenih i protiv saborovom a takove zastupa redovito pred sudovima predsjednik odnosno podpredsjednik, te optuženi nije ničim dokazao svoju tvrdnju da podpredsjednik Antun Petrić na podnošenja nazočne prijave nije bio ovlašten uvreda nanese saboru, ne moraju članovi istoga ustati na obranu u časti. Zaobenik dalje poriče da „gnjus“ pogrda u smislu § 491 jednostavna psovka po § 496. ki

U tom je pogledu ali prva kvalifikovao presudni sud iz razlika navedenih. U zaobi se nadalje se zastita § 492. kz. proteže i društvo, kojeg su pravila po oblasti odobrena pravila i time da je ona po državnoj vlasti priznata, a to da je imao prerogoriv ureda radi ispitati, pa da u tom log ništivosti br. 10. § 277. i navod zaobenika nije osnovan, predleži od nikud da tužeca čita bila priznati zbor a k tomu optuženik se propustio je shodno preteći je nakanio u svoju obranu navod na glavnoj raspravi, jer na izvidje radi u pravcu obrane optuženik predležno razlog. Konačni navodkov u zaobi naveden, da je on svoje inkriminirane tvrdnje nije niti je presudni sud imao povjerljivost te tvrdnje ustanovljenoj

Valja s toga ništovnu zaobinika kao neosnovanu po § 282. kp. zbaciti.

Budući da je optuženiku pravosuđom kazan primjereno dosuđeno je njegov priziv po § 291. i titi.

Kr. hrv.-slav.-dalm. stol sedm.
U Zagrebu, dne 18. ožujka,
Za točno
Borčić

Soboslikar
VLADIMIR VOJ
PULA — Via Sergia,
Preporuča se p. n. općinstvu
Pule i okolice za soboslikarske radnje.
Izradba moderna, ukusna
Cijene umjerene.

Narodna Tiskarska
LAGINJA
prije
Via Giulia br. 1.

TISKARSKE, I
GOVEŽKE, GA
TERIJSKE RADNJE

IMADE U ZALIHU TISKARICE I KNJIGE ZA P. N.
OBČINE, CRKVE, ŠKOLE, I TROVAČKE KNJIGE, PISAN-
ODVJETNIKE, POSUJILNICE I KE ZA ŠKOLE, PISARSKE I
KONSUMNA DRUŠTVA I RISARSKIH POTREBŠTINE
PRODAJA PAPIRA NA MALO I VELIKO.

Novu mesnicu

otvorio je u Pazinu **Ojuro Šverko**,
u kući Lovrinovića (Škapušina), te se pre-
poruča sl. občinstvu kao domaći mesar.
Cijena umjerena, meso svježe.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare; koji uplaćuju zadruških dionika jedan ili više po krana s.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te dionice bes ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 2000 K bes predhodnog

Tiskara-LAGINJA I DRUG., PULA, ulica Giulia 1.

1667

J. Kopac, Gorica, ul. Sv. Antona b. 7.

Preporuča pred. svjedocima crkvenom nadležnosti, a p. n. glavnom ob-
činstvu svjedoči u pričesnoj pričestnoj vocki. Kilogram po K 5. Za prije-
most jamstva: K 2.000. Razne Myrrhas, Styrax, Štija i stakla sa
vokom svjedoči po jedinici cijena. G. Trgovcima preporučam: svjedoči za pogrebe,
za kraljeva črva, vocki svjedoči i med za kraljeviće vocki za vocku ulike cijena.
Kad vocki kupujete u vocki mesnici po najnižoj i dnevnoj cijeni.

Na našojvoj listini o'jzidit' brojila.

Oglas, pripisana itd. naklada i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novi za predbrojku, oglas itd. kaže se naplatom ili početkom pošt. Medionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, naka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, na koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Običnog računa br. 817/89. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu malo stvari, a neslogom sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Iznosi svakog četvrtka o pedeset.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani ne tiskaju, neofrankirani ne primaju. Predplata za poštarinom stoji 10 K u obće, 5 K za seljake, na godinu ili K 6—, odo. K 9-00 na pol godine. Izvan carine više poštariina. Plaća i utičuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h, zaostali 20 h, koji u Puli, toll izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u: Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. (Via Giulia br. 1), kako nekada se nazivalo, a sada plama i predplata.

Odgovorni urednik i izdavač: Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Giulia 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, II. kat).

„Političko društvo za Hrvate i Slovence u Istri“

Sjednica odbora polit. društva za Hrvate i Slovence Istre bili će u nedjelju dne 27. o. mj. na Kozinici.

Preporučamo toplo gg. odbornicima i zamjenicima da se u potpunom broju odazovu.

Hrvatskim svećenicima na znanje i razvijanje.

One svećenike, koji su jučer primili od svog odbora poziv na sastanak, i koje bi mogli primiti ona dva broja 28. i 30., upozorujemo i ovim putem da će se sastanak držati u ponedjeljak 28. t. mj., ostalo kao u pozivu. Do viđava!

Odbor.

Prijateljem hrvatske Pazinske gimnazije do znanja.

Lanjske godine „Pučki prijatelj“ i „Hrvatska straža“, iz Krkn, pa „Hrvatstvo“ iz Zagreba ozadjeli se o prilike na pazinskoj gimnaziji.

Ove godine je „Pučki prijatelj“ nastavio u istom smjeru, a sledilo ga odmah i zagrebačko „Jutro“.

Čitajući te dopise, došla mi na um ona tu i tamo istinita rečenica: „Čuvaj nas Bože, od prijatelja, jer od neprijatelja čemo se i sami“.

Lanjske dopise smatrah prolaznom posljedicom puke nesmotrenosti, ali ovogodišnji su me uvjerili, da se tu radi o zlobnoj nakani, da se stoji hrvatskoj pazinskoj gimnaziji i Djačkom pripomoćnom društvu u Pazinu.

Dokaz tomu nam pružaju dopisnici sami.

„K čemu služi naše pripomoćno društvo! Zadaća mu je da uzgaja marljivu i vrijedne mladeže, a tamo ovogodišnji se abiturijenti uzgojili kao marjivi i vrijedni međunarodni socijalisti“.

Ovako dopisnik „Pučkog prijatelja“. On priznaje da je lanjsko njegovo i drugova mu silno pisanje škodilo i još uvijek škodi pripomoćnom društvu, on priznaje, da vodstvo društva nema nikakvo krivnje nad tim utvrđenim izpadkom, ali to ga ne smeta, da ove godine nastavi svoj posao.

A kaže nam i razlog tome, najme pripomoćno društvo je krivo, da je živo, dočim bi bilo bolje, da ga nebudo, nego li da nam uzgaja protivjerski element.

Dapače čak predviđa, da će narod proklinjati dan, kad se je pazinska gim-

nazija otvorila, te upozoruje na pogibelj koja nam iz nje prijeli.

Dakle? „Caeterum censes Carthaginem esse delendam, je li?“

Nadaš se, da će uvidjavniji krugovi koji stoje bliže onim glasnom, učiniti kraj takovom herostratskom djelu.

Prevarih se, jer se stupci tih glasila i ponovo stavilo na raspolaganje takvom „rodoljubnom“ radu.

Medjutim kamen, bačen od potajno ruku dobro gadja.

Čujem najme, da se nekoji svećenici u pokrajini opet vjere, da ne daju niti pare „Djačkom pripomoćnom društvu“ u Pazinu.

Čujem, da na takvo raspoloženje navadjaju i druge rodoljube u pokrajini i izvan nje.

Čujem čak, da je „Bratovština hrv. ljudi u Istri“ uzkratila podporu nekom učenicu koji je htio da polazi pazinsku gimnaziju.

Za sve dogodjaje pak, koji su dali povoda, onoj pisaniji, čujem da se baca odgovornost na Djačko pripomoćno društvo.

A i trieznije neke naše ljude video sam usljed onih viesti nekako uznemireno upravljati amo i upitne poglede.

To me eto ponukalo, da pretrgnem muk, te se osvrnem na one dopise.

Povoda istim dopisima dalo je držanje abiturijenata, i to lani, jer se riedki dali u svećenike, a ove godine jer su tu mnogi od njih pustopašno proslavili svoj izlaz iz gimnazije, te otišli, a da se nisu niti otpustili od onih, koji su im dali odnosno dobrim djelom omogućili uzgoj.

Biedi njih se ad međunarodnog socijalizma, beznačajnosti, narodnog izdajstva i bezvjerstva, a kao glavne krivce naznačuje se jednog od g. profesora, koji da gotovo danomlec djaecima govori u razredu prolj vjeri, svećenicima, vjerskim obredima i t. d. (a to se označuje javnom tajnom), to upraviteljsko gimnazije, što se ne brine da doskoči takvim skandalima.

A svim tim objedama na čelu stoji uzvik: „Čemu služi naše pripomoćno društvo!“

Sastavljači tih dopisa svakako dobro poznadu sustav ovog društva, pa prama tomu znadu da cjelokupni društveni odbor broji 14 lica, a od tih je 6 svećenika.

Upravni odbor sastoji od 9 lica, od kojih su 8 svećenika i to pazinski prošt i dokan, te biskupski povjerenik, na gimnaziji pred. g. A. Kalac, vjeroučitelj gosp. Frankola i župnik heranski g. Grašić.

Trojica članova upravnog odbora jesu iz profesorskog zbora, i to ravnatelj g. Kos, ta profesori gg. Novljan i Zic, o vjerskoga čuvstva kojih neće valjda niti oni člankari posumnjati. Proostaju još 3 člana najme pazinski načelnik g. dr. Kuročić, g. Cucančić i postplani, koja jedni svrštavaju u liberalce, a drugi u klerikalce, dočim oni za takvo rozlikovanje u Istri neće da znadu.

Tako sastavljeni odbor mislim, da je

u stanju prosuditi učenike bilo u pogledu njihova napredka u školi, bilo u pogledu njihova značaja i ponašanja, te prema tomu ocjeniti, da li su vredni društvene podpore ili ne.

Pa eto od obstanka društva amo nije nikada koji učenik bio kod odbora otkriven bilo radi protunarodnih težnja i čina bilo radi bezvjerstva. U posljednjem obziru valjda bar za odbornike svećenike neće se dvojiti, da li iznosil na odluku odbora konkretne slučajeve bezvjerstva između učenika podpomnanih, kad bi ih bilo.

Pa zašto ti člankari, ako im stoji na srcu zdrav uzgoj naše mladeži, nisu oni prijavili te konkretne slučajeve odboru, da leći ranu u koliko stoji u njegovoj moći?

Ali ništa od toga, pa ipak imadu obrazine vikati na sve četiri strane svjeta, da se tu uzgaja većim dijelom narodne izdajice, beznačajnici i bezvjerci, pa da se u takve svrhe troši narodni novac povjeren pripomoćnom društvu.

Nije li takav postupak izdajstvo na ovom narodu? Najmiljenih naših narodnih protivnika doista nebi inače postupao, jer dobro znade, da kad je utukao Djačko pripomoćno društvo u Pazinu, utukao je i jedinu hrvatsku gimnaziju u Istri, te zatvorio put do prosvjete narodu.

A sve to pod plaštem rodoljublja i vjere!

Nije ovdje mjesto i prilika, da razpravljamo zašto se tako malo mladeži posvećuje svećeničkom zvanju. Ta nestašica oputa se svuda. U ostalom Djačko je pripomoćno društvo jur davno pokrenulo akciju, da se i u tom obziru odpomoigne osnovanjem „Djačkog doma“ u Pazinu. U odnosnoj okružnici za sabiranje prinosu od 30. 9. 1908. je također iztaklo da uz obastajeca prilike „lahko se događja da se koj bistri tatonat izgubi ili da koje plemenito srce okrene stranputice“. Nije li još došlo do osnovanja takvog zavoda, krivnja nije u Pazinu, a nadajmo se, da će nam biti bolje.

Neću niti izpričavati postupak ovogodišnjih abiturijenata kod odlaska iz ove gimnazije, ali za to niti kamen bacati na nje.

Mladci lahko upadu u kojekakve pogreške, za koje se kasnije i sami kajju, pa im ih ne valja zaplcati na rovaš. Ta naka se „Pučki prijatelj“ obazre u najužu svoju blizinu, pa će naći među svojimi najvrijednijimi pobornici takvo, koji su bili najpustopašnije jogunice kad su izšli iz gimnazije. A događja se kadkad i obratno.

U imeno je medjutim tvrda vjera, da od onih mladača, što ne su dosole svršili ovdanju gimnaziju, bit će svi dobri i čestiti ljudi i rodoljubi. Budo li koja iznimka, tješit čemo se sa iznom prorokom, gdje ne voli: „Poznajje vol gospodara svoga, a Izrael niti nepoznajje Gospodina svoga“.

Nisam konačno pozvan, da budem sudijom vrhu objeda iznesenih proti jednom od gg. profesora. Veli se andje, da on da-

nomlec u razredu predaje djaecima proti vjeri, svećenicima i sv. obredima, i da je to javna tajna!

Priznajem da sam za to doznao tek iz onih redaka u Pučkom prijatelju, pa da tom ne mogu vjerovat, jer tada bih morao doći do zaključka, da nisu na svom mjestu, niti vjeroučitelji, niti biskupov povjerenik, pa niti sam biskup, kad uz konkretne činjenice u ruci nisu znali potražiti lieku takvim prodvanjem na nadležnom mjestu. Nego radi se o tomu valjda: „Makni se da sjednom ja“, pa se stvara od muhe volu. A ne pita se pri tomu koliko trpi od toga zavod i uzgoj mladeži.

Da bude mjera puna i zavod prikazan u celosti kao razovan udara se konačno na upravitelja istoga. Neću da mu laskam, ali kao istina svjedočit ću pred svakim, da ako tkomu upravitelj g. Kostalno posvećuje sav svoj um i svoje srce napredku povjerenje mu mladeži, te prati i nadzire njezin razvoj i u školi i u kući ne da ju kvadri i kozni, nego kao otac da ju sokoli i popravi.

Da zaključimo. Ne tvrdim, da će iz pazinske gimnazije izći sve zlato i biser, ne, bit će i plovja i kukolja.

Ali za to ne čemo rušiti temelje zavodu i ustanove, bez kojih nam nema narodnog života, nečemo slijepo i zlobno udarati toljogom lievo i desno, te podsjecati žile kucavice, nego čemo ljubaviju nastojati, da svakomu zlu doskočimo gdje ga ima.

Svrnemo li pogled u knjigu života naći čemo, da je katolička crkva najvećeg zla trpjela iz samostanskih ćelijica i sa sjemeništnih klupa.

Hoćemo li za to narod učiti da proklinje te ustanove?

Ne, nego čemo se sjetiti one evanđeoske priče o sijaču, koji je dobro sjeme slijno, pa sa pjesnikom Jovanom Jovanovićom reći:

„Ja se višnjem molim Bogu moli se i ti: da na plodnu zemlju padne, što sije mo ml.“

Pazin, u septembru 1908.

Dr. D. Zvinajstić,

Pogled po Primorju.

Pazinski kotar:

Smrtna nesreća

Sv. Petar u Šumi 16/908.

Dne 17. rujna ove godine u večer prije noći dogodila se je u sv. Petru u Šumi teška nesreća. Sa vialno od kukovih 9 motara pao je sa novo školske sgrade, koja se sada zida, iz gornjih greda kroz srednje na dolnje 20. godišnji zidar Mate Krajić i je ostao odmah mrtav. Pokojnik ostavlja za sobom uz ucviljeno roditelje mladu suprugu na 1½ mjesecnim sinčićem. Trojne grede nisu bile nigdje pokriveno deskama osim sa dvjema uz sami zid gdje se radilo. Tako nam se barem javlja. Javnost je uzrujana osobito proti podu-

zelenicima radnje, Ivanu Pilat i Rihтору, iz Pazina, što su preporučeno stadići da-ke, nemareći za njegovost zidara i težaka, kao što i proti ovom zupanstvu, koje je slabo nadziralo, to proti dosadanjem nad-gledatelju radnje, Antonu Grliću. Nasi zidari kažu: „Kuća je za gospodarca, a armadura za zidare i njihove težake“.

Začudno je nadalje, što se nije svako toliko pokazao kakav inženir.

Za sada je stvar na Sudu, u kojega imamo pouzdanje, da će strogo postupiti proti krivicima, bili ti kojimudrugo, a bi se u buduće ovakvim neurednostima na put stalo.

Porečki kotar:

Uzorne crkvene prilike

Motovu dno 10/908.

Nije to prvi put da mora doći u javnost skandalozni slučaj. Do pred kojega god. imali smo kod svetilišta, majke Božje ne Sublentu kod Motovuna svake god. na 8. augustu, od pamtijeka uz sv. mislu i hrvatsku propovjed. Od kad pak sjedi u Motovunu upravitelj kapitulja Veleč. Pa-lao-ro ljubimac biskupa Flappa, uknuo je ovaj hrvatsku propovjed to nadomjestio ju jednostavno sa talijanskom!

Bilo je već god. 1906 kad se je za prvi put „zabrani“ hrvatsku besjedu u toj crkvi dosta nezadovoljstva od strane općinstva; nadali smo se da akoprem si budu uzdržali talijanski propovjed da će dati i hrvatskoj svojo mjesto, ali prevareli smo se, jer velečasnoj gospodi u Moto-vunu u Poreču ništa ne koristi da se go-vori, treba pokazati njima s činjenicama. Ti slavni prepovjeditelji Istre, jedan tali-janac iz Tirola, drugi s Furlanije, u ime kršćanske ljubavi i pravednosti, misle da s takvim zatiranjem svake mrvice što su nam još naši djedi i prađedi, najdražiju uspomenu ostavili, hoće narodni duh koji vlada u našem ljudstvu uništiti, ali neka dobro zapante da će nestati i oni i svi njihovi drugovi koji su došli do nas sa „paklenom svrhom uništiti hrvatski narod u našoj Istri, ali hrvatski narod nestati neće nikada već napredovati i cvasti da jednom bud. sam znao braniti tačena mu prava.

To je do skrajnosti bezobrazno da jedna crkvena oblast koja je za to po-stavljena da štiti prava svakoga naroda, nastoji na svaki mogući način satri svaku mrvicu hrvatskoga jezika, jer zlorabi, priliku jednog zapušćenog neukog nara-da. Kad će se već jednom Porečko Puljska biskupija riješiti Flappa i ciele čete poznatih uzornih svećenika!?

Koparski kotar:

Narodna svečanost u Brezovici.

Brezovica, 14. 9. 1908.

U skromnoj Brezovici obavila se ju-čer riedka svečanost otkrića spomenika na uspomenu tabora, koji bijaše tamo obdr-đžavan prije 25 godina. Uzprkos neugod-nom vremenu izpala je svečanost, osobito prvi dio t. j. otkriće spomenika vrlo lepo. Selo Brezovica i okolica bijaše oven-čan narodnim zastavama i zelenilom, oso-bito mjesto, gdje je bio postavljen spo-menik. Poslije trećeg sata stalo se saku-pljati domaće i izvanjsko občinstvo, koje jer grmljavima mužara sa susjednog br-dašca pozdravljalo. Pjevačka i tambura-ska društva i glasba silgoša na svečanost a tako i posjetnici iz susjednih obćina, osobito oni iz Podgrada, Herpelja, Kožne i raznih podobćina mjestne obćine Materija. Domaći pjevački zbor, članovi el-talnice, vatrogasno društvo iz Materije, to mnogobrojno občinstvo dočeka gосто pro-d spomenikom, gdje je predjednik čitaonica koja je podigla spomenik, pozdravilo zas-t. M. Mandića.

Oko četiri sata stupi predsjednik el-

taonice na povišeno mjesto, pozdravi sr-đačno prisutno občinstvo; posebno nadaše go-sto, te zamoli prisutnog starca da otkrije spomenik i zastupnika Mandića, da izreče svečani govor.

Ovaj je, nakon pozdrava u kratko iz-reknuo spomenovanje i važnost tabora, koje se je sagajalo u Primorju i u počes-tku narodnog pokreta najprije u Gorickoj pak kasnije u Istri, i to u Kubeđu obćina Dekani, u Kastvu, u Dolini, u Brezovici i konačno god 1885. u Lindaru kraj Pa-zina.

Pratav na tabor u Brezovici od dne 8. junija 1888. navedo postanak tabora, imena sazivača, imena gospodarice govornika i predmete, o kojima se raspravljalo. Od sazivača i osnivačelja tabora ne bijaše na-akon 25 godina nijedan prisutan i od go-vornika on jedini. Raztumači zatim u ko-liko su u to 25 godina uslišana želje, pro-dlozi i rezolucije pojedinih govornika te za-ključci da se je u tom razdoblju mnogo učinilo u Istri na školskom, narodno-po-litičkom i gospodarskom polju, al da nas čeka još te i mnogo rada, što ga valja provesti prije nego li se bude slavilo 50-godišnjicu tabora u Brezovici.

Govornik je morao svoj govor skratiti jer je stala padati gusta kiša, te je morao zaključiti stojeć pod kišobranom. Govor-nika je občinstvo nagradilo oduševljenim klicanjem prije nego li se je razbjeglo u krme pod strehe i krovove. Nakon prisi-tnog odmora od jednog sata započeo je drugi dio svečanosti t. j. koncert, kod ko-jega je sudjelovala glasba, i razni pjevački i tamburaški zborovi. Taj dio vršio se je na dvorištu pred krmom povrh sela Brezovice.

Medju zabavnim točkama programa stupio je na odar g. dr. Josip Mandić iz Trsta, koji je po programu izrekao podu-žji i zanimiv govor o gospodarskom stanju Istre prije 25 godina, te o zadaći, kojn nas čeka na tom polju u budućnosti. Go-vornika je občinstvo vrlo pažljivo slušalo te na koncu burnim pljeskom pozdravilo. Pjevačko-tamburaške točke izvajale su od-nosna društva na obće zadovoljstvo, što je potvrđivalo živahnim čestim odobra-vanjem.

Pod večer oprostio se je zast. Man-dić sa pozornice od občinstva zahvaliv mu se na prijaznom susretanju i odlikovanju i preporučiv mu, da se drži naputaka i savjeta, što ih je danas čuo, da bude mo-gao u općem veselju proslaviti 50-godiš-ju tabora u rodoljubnoj Brezovici.

Spomenik, što ga je podigla „Narod-na Čitaonica“ u Brezovici nalazi se po-kraj puta na lijev ruku pred ulazom u selo. Na nizkom podnožju diže se vrlo ukusno izradjena piramida od krasnog kamena, vi-soka okolo 3 metra sa napisom:

„Uspomena na tabor u Brezovici god. 1883—1908. Postavila „Narodna Čitaonica“.

Od osmorice govornika, koji su govo-ru taboru u Brezovici god. 1888., trojicu njih krijo crna zemlja i to: Ivana viteza Nabergoja, Slavoja Jenka i Viktora Dolena. Na životu su još te: G. Gašpar. Kaste-lirc načelnik u Materiji, (koji se je izpri-čao, da ne može prisustvovati radi naru-šena zdravlja) dr. Matko Laginja, Rikard Dolenc, ravnatelj gospod. škole na Grmu. g. kapelan Koelper, nadučitelj Medvešek i zastupnik Mandić.

Odbor za podignuće spomenika, koji je ujedno priredio svečanost i zabavu, imade velike troškove, koji nisu mogli biti pokriveni, jer k svečanosti nije pristupio enolik broj občinstva, kolikomu se je kni-vo i kolik je bio prije 25 godina. Navedo je tomu ponešto neugodno vrlo, al za to nisu mogli znati slovenski i hrvatski rodoljublji iz odaljenih mjesta, jer je do podne, bilo krasno vrijeme. Osobito je palo starijim rodoljubima u oči, što ne bijaše iz Trsta ni žive duše osim dvojice Man-

dića, dočim ih je god. 1888. iz samog Trsta pohrillio u Brezovicu preko 40 njih! Prisutno je bilo više narodnih učitelja; a od svećenstva jedini dočim g. kapelan.

Socijalisti i liberalni posvadjanci.

Milje 18. 9. 1908.

U obćinskom zastupstvu u Miljeh vla-dala je do nedavno usurna sloga. Tamo su složno vladali i gospodarili talijanski sazovi-liberalci i nazpvi-socijalisti, koji su kod posljednjih obćinskih izbora stupili pod zajedničkom zastavom u borbu proti našem narodu, t. j. proti Slovincem iz vanjskih potražnih obćinah. Povodom kon-stituiranja novoizabranog zastupstva slo-žili se u izboru načelnika izabrav takvim g. Mihoylla Novellu, pristašu lažliberalne stranke. Taj je načelnik prošloga mjeseca pisao Bogu na račun, a zastupstvo sastalo se ovih dana, da si izabere novu glavu. Socijalisti — koji su u većini — hitjeđoše izabrati ravnajućeg učitelja pučke škole Runtiča nu ovaj se nehtjede primiti te časti. Liberalci vidieći, da su socijalisti ostali bez kandidata predložie za načel-nika svoga pristašu nekog Stjepana Mar-chio. Nu za ovoga nehtjedeše glasovati braća socijalisti. Liberalci pobraše na to sila i kopita i zapustiše obćinsku dvoranu. Socijalistički zastupnici ostao sami promi-šljajući o nezahvalnosti braće — nebraće liberalaca.

Sada se obćina ili obćinski zastupnici uzajamno psuju i grde. Dok su bili u borbi složni proti Slovincem psovali su jedni i drugi ove posljednje kao nabraž-njake i klerikalce, a sad posvadjani grdo i psuju socijalist braću i nabraću liberalce kao najveće nabražnjake i klerikalce. Pak da nisu smiešni ti naši liberalci i soci-jalisti!?

Uniktni izbori u Pomjanu.

Pomjan 20. 8. 1908.

Uljed utoka podnešana od narod-ne stranke u Pomjanu proti nedavno o-bavljenim izborima za obnovu zastupstva ove obćine, uništio je c. k. namjestništvo ove izbore. Utok se oslanjao navlastito na pokvarenim izbornim listinama, pošto su iste bile već izpravljene. Obćinska uprava u Pomjanu izpravila je naime po svoju listine pošto bijahu već od odnosne komisije izpravljene. Takovoj upravi nasmjio se više prepustiti, da provede nove izbore jer predstoji pogibelj, da bi počnila opet istu nezakonitost, čemu se mora pod svaku cijenu izbjegnuti.

Voloski kotar:

Kustavake viedti.

Za „Bratovšćinu“ hrv. ljudi u Istri“ sabralo se u gostioni gosp. Vjek. Sinčića kod Matulji kod pohvalbe ceste od kolo-dvora prema Trinajestićem dne 25. augu-sta t. g. K 820 para.

G. Kuzma Jedretić kapelan imenovan je stalnim učiteljom vjeronauka na c. kr. muškoj učiteljskoj školi u Kastvu.

G. Vinko Žigulić mladomoišk iz Po-ljana imenovan je kapelanom u Kastvu.

G. Prehillić Rudolf imenovan je učel-teljom u Pehlinju obćine Kastavske a do-sadnji učitelj Miljo Hajdinger vraća se u sv. Matoj.

Noćju, u nedjelju rano 18. tek. mjes. nepoznati zlikovac razbio je vrata sakristi-je crkve sv. Jelone u Kastvu i u crkvi pokrao nešto sitniša iz skrabice razbio do-ličnu skrabicu. U zlatninu i srebrninu or-venu nije dirao akoprem je otvorio ormar

gdje se ista nalazila. Poniio sobom ključić krestonika i svieću sa oljari, kojom je sve-tilo svomu zlodjelu. Po znakovima na stolu izpod ormara, gdje ju se nalazili kažeži i ostalo, bio je bos. Kasnije se našla svieća i oljara, a zlodjelu nema traga.

Blagodaj nove crkve i kipa Majke Božje obariv je veleč. g. nadžupnik Fr. Ryslavý da 9. tek. mjes. u Brezi uz prisustvovanje no jedne hiljade naroda iz ciele Kustavšline. Kon mias pjevale su djevojke iz Kastva, mužari, pucali a sve kuće Brezi bile su okićene narodnim i državnim zastavama. Tom prigodom sa-bralo se preko 100 kruna milodara za cr-kvicu.

Iz Kastva odaslani su sljedeći brzo-javi povodom 25 godišnjice tabora u Brezovici:

Čitaonica.

Brezovica-Materija.

(Kozina).

Ugodno sjećajući se boravka prigo-dom tabora u Brezovici zapriješčen današ-njoj svečanosti, prisustvovali u imo Kaa-tavšćino pozdravlja Jelusić načelnik.

Povodom smrti nesprezaljbnog Monsig. Volarića:

Stolni kaplot — Krk.

Na gubitku Frana Volarića velečasnog narodnog pobornika, branitelja naših starih crkvenih prava, počasnog člana Kastavske Čitaonice, izražuju bolnu sućut Kastavci žaleć radi odaljenosti što nemogu pokojnika do hladnog groba ispratiti, kliču: Platilo mu Bog sve dobro, koje je svojom narodu učinilo!

Jelusić načelnik, predjednik Čitaonice.

Gosp. Mate Seplić imenovan je definitivnim glavnim učiteljem na ovoj muškoj učiteljskoj školi, u koju se upisalo preko 70 učenika, dočim u pripravnicu za učiteljstje preko 20. Nadošao i novi profesor za njemački jezik i t. d.

Franina i Jurina.

Fr. Ca onaj rit ognjet, iz Pradolje ruje i govori proti nekojim vodjam hrvatske stranke.

Jur. A doj, pustiga na bandu, zašto takovu kranecu se je naučil — ako se no varam na visokih školah u Rovinju.

Fr. A ma vnljda mu nijedan ni ne vje-ruje nis.

Jur. A no naši domaći ljudi koji ga, bolje poznaju nego li hilbac na placi, ali na žalost vjeruju mu nekoji sveče-nici.

Fr. Ma spamaćujem se, dobro, kad su nekoji naši popi (čast njim) tog „ritog-njota“ i podropticu, z ritnjaki s kuće strali.

Jur. Ma nije još kasno, da mu se opeta ne dogodi.

Fr. Sa ja p!

Jur. Tudi orko šuo!!!

Fr. Bog, čamose vidat brzo tamo na Cri-skom va Stivanu i na Martinšćici.

Razne vijesti.

† Vinko Ribiša.

Dne 30. ovog mjeseca primili smo ovisniku koja nam javlja žalostnu vijest da je g. Vinko Ribiša, učitelj u Kastvu, u subotu 19. t. m. u 7 s. u jutro nakon duge i teške bolesti, providjen svetočastivima umirujućih, u 42. godini života, blago u Gospodinu usnuo. Sprovedeno se je vršilo na 21. t. m. ta je mrtvo tijelo mllog pokojnika sahranjeno u groblju sv. Lucije.

Pokojnik ostavlja udovu Dorku rođenu Munić i dvoje djece, Nevenka i Miloju. Vrlo me rodoljubi i nastavniku bila lahka hrvatska zemljica koju je on mnogo ljubio, a ucviljenoj udovi i djeci naše sačekajte!

U dojučem broju napisati ćemo obilnije o milom pokojniku.

Mjesto viena pokojniku darovali su za „Družbu“ i za „Bratovštinu“ svakomu društvu na polovicu: Obćina Kastav 30 kruna, Hr. Čitaonica u Kastvu K 20.— Prof. V. Spinčić K 20.— Kaslavski načelnik K. Jalušić K 12.— U istu svrhu sabralo se i sabire se još priloga.

Umrli.

Felice Venezian. — † Dr. Gertscher. — † Dr. Urbančić.

Pred prvim ne slavljkavo nikakvoga znaka, bio je rodom židov a izjavio se bezvjercem. Bio je to muž riedkih sposobnosti, osobito govorničkih, velikog znanja i poznavanja ljudi. Upotrebljavao je ta riedka svojstva posljednjih 25 godina svuda i svagda u borbi proti našemu narodu ne samo u gradu Trstu i u njegovoj okolini nego dapače u čitavom Primorju. Njega su smatrali Talijani ovih trili naših pokrajina svojom vidljivom glavom i on je u tom svojstvu davao savjete i naputke svojim jednomisljenicima kako bi nas laglje i brže izbrisali sa lica zemlje.

Kadno su god. 1904. nekoji dalmatinski rodoljubi pokušali pomirbu između Talijana i Hrvata u Dalmaciji, to Talijana i Hrvata — Slovenca u Istri i Trstu, našli su baš kod pokojnoga Veneziana najodlučniji odpor.

On je već tada odbio svako dogovaranje i svako približenje izjaviv poput talijanskih zastupnika u istarskom saboru da se mi podložimo i neka priznamo talijanstvo ovih naših zemalja i tekar ondud će se moći s nami dogovarati.

Punih 25 godina stajao je na celu nazovi liberalnoj stranci u Trstu udarajuć najžešće na Slovence Trsta i okolice na sastancima, skupštinama u občinskom zastupstvu i u zemaljskom saboru. Javno priznao se ljutim nošim protivnikom ne tojeći pred nikim živu želju kako bi nas rado utopio u žlici vode.

Tu mrznju i strasti, prezir i progonoštvo svega što je slavenskoga zaboravili su mu i odprosilili pred samu smrt i poslilo smrti slavenski prvaci grada Trsta dočim je glasilo toga istoga Veneziana par dana prije nabačilo se porugom i blatom na blagopokojnog našeg Monsignora Volarica Pak da neznamo mi prašitati i zaboravljati Pokojnik je bio židovskoga plemena ali se je pred više godina proglasio bezvjercem i kao takav umro.

Dr. Adalbert Gertscher predsjednik priziv. suda preminuo je nakon kratke ali teške bolesti, u 62 godini života svojega. Vrativ se nedavno sa dopusta u Trst, logao je u postelju sa koje nije više ustao jer je podlegao težkoj bolesti upali poverbrice i oslabljenju srca.

Pokojnik je služio u Kranjskoj, Štajerskoj, Dalmaciji i po dva puta u Trstu. — Kao predsjednik prizivnog sudišta u Zadru ostavio je u našem narodu najbolju uspomenu jer je nastojao sa svim silama, da se uvede hrvatski jezik, u sve sudbene urede. Po rodu bijaše Niemec ali je temeljito naučio slovenski i hrvatski je-

zik, a kojim se je uvijek rado u privatnom životu i kod sudbenih razprava služio.

U Trstu dobio je prvi put u svojstvu državnoga nadodvjetnika, a poslije smrti predsjednika prizivnoga suda g. Kindigera, nastupio je njegovom mjesto.

Pokojnika hvala kao odličnoga pravnik-a i pravnčkoga pisca i kao vrlo nepristranoga i pravednoga najvišeg sudca u našem Primorju. U jezikovnom pogledu nastojao je uvijek, da se zadovolji svakomu narodu, pa tako i našem, jer je želto da sudac obći sam, bez tumača; ustmeno i pismeno sa svim strankama.

Odličnomu mužu i pravednom sudcu bila među nama trajna uspomena.

Pokojni M. vitez Urbančić služio je dugi niz godina u Trstu kao državni odvjetnik, nadodvjetnik i predsjednik zam. suda. Po rodu bijaše Slovenac ali slovenski nije čutio, a kako priznaje i sam „Piccolo“ nije hollo uvadjeti na zemaljskom sudu u Trstu tobožnjih novotarija t. j. priznati pravo kod-log suda i našem jeziku. Počivao u miru!

Izjava.

U dopisima iz Pula u „Edinosti“ (br. 240. i 243. o. g.) i u „Riječkom Novom Listu“ (br. 202. o. g.) iznešeno je mnogo toga tako, kako ne odgovara istini. Na neistini se temelji i prva rezolucija, zato ovdje javno isjavljujemo:

1. Nije istina, da smo mi izjavili, da smo osnovali svoje vlastito (katoličko) društvo na Trastu, a niti smo ga na Trastu osnovali. Istina je naprotiv, da smo osnovali naše katoličko akad. fer. društvo „Dobriča“ u Puli, iza kako je bio od ostalih zabačen naš prijedlog, da se zajedničko društvo postavi na pozitivno katoliška načela.

2. Nije istina, da smo dali ili učinili kakovu izjavu, da se nećemo suprotstaviti akad. fer. društvu „Istri“, koja je javno otklonila i zanijekala katol. načela.

Istina je naprotiv, što smo rekli — poznavajući liberalnu nedosljednost — da konflikt nije apsolutno nuždan, ali da ćemo strogo nad njima paziti, kakav će biti njihov rad s vjerskog stanovišta, a oni nek nas paze u našem narodnosnom radu. Pazin, dne 16. rujna 1903.

Stojan Brajša, predsjednik.

Ante Defar, tajnik.

Vjenčali se.

Iz Rleke nam pišu, da se je ovih dana vjenčao g. Sigismund Kopačić predsjednik „Ugarsko-hrvatskog parobrodarskog društva“ na Rieci u Krumpendorfu sa gđicom Jostpom pl. Gorup, kćerkom g. Josipa pl. Gorupa viteza Slavinskog, veleposjednika na Rieci. Naše najsrdačnije čestitke.

Izabran župnikom.

U Ospu bio je od tamošnjih kućogospodara i župljana izabran veoločestni gospodin Budin.

Opravdana pritužba.

Rodoljubi sa Koparske tuže nam eo da je vrlo teško doći do slovenskih tiskarnica kod poštanskih ureda ili kod sabiraonica u onom okrugu. Takvih tiskarnica ili neimaju, ili ako ih imaju, jesu skrivone te ih izdaju teškom mukom. Tako neima primjorce takovih tiskanica kod poštanske sabiraonice u česko-slovenskom Šmarju a ni drugdje nije mnogo bolje kao što ni u samom Kopru.

Preporučamo c. k. ravnateljstvu pošta i brzjojava u Trstu neka pošući podređeno osoblje kako valja posilivati državne temeljne zakone.

Narodni darovi.

Prijatelj mladozi daruje u spomen devolgodišnjice hrvatsko-gimnazije. u Pazinu, za djačko pripomoćno društvo iznos od kruna 9—

Na pouzdanom sastanku držanom u Vianjenu dne 27. prošlog mje. sakupilo se za podružnicu Kaldir K. 9.— i 30 p., koja svota bijaše izručena blagajniku ovdajnje podružnici.

Oporka odlična. Hrvata i plemena muža. Kako doznajemo iz Zagreba ostavio je blagopokojni dr. Stjepan Miletić u svojoj oporuci ove zapise u javne svrhe: 1. Dosađajna pokojnikova zaklada kod „Matije Hrvatske“ imade se najkasnije za dvije godine zaokružiti na svotu od 3000 kruna. Kamatima ove svote imade se svake pete godine nagraditi pisac najbolje izvorne knjige kazališne struke. 2. Družbi sv. Cirila i Metoda, za Istru K 500— 3. Društvu hrv. književnika u Zagrebu 500 kruna. 4. Mirovinskom zavodu članova hrv. zem. kazališta u Zagrebu K 500—. Hrvatskom Sokolskom Savezu K 500—. 6. Uhozarima grada Zagreba K 500—. Napokon je pokojnik ostavio pravoslavnoj crkvi u Zagrebu i župnoj crkvi sv. Marka u Zagrebu po 500 kruna za čitanje sv. misa (zadušnica).

Sudbena imenovanja i premještenja u Istri.

Julijan vitez Covaz, sudbeni savjetnik, predstojnik kot. suda u Puli, imenovan je predsjednikom okružnog sudišta u Rovinju, te će do malo dana zaujesti novo mjesto, a u Pulu dolazi za sudca Spiro Peručić sada sudac u Motovunu.

Sudbeni savjetnik Makso Černe imenovan je državnim zastupnikom u Rovinju. Sudbeni tajnik S. Sinković premješten je iz Rovinja na zem. sudište u Trst.

Pristav D. Biondi premješten je iz Vodnjana u Rovinj.

Sudac u Lošinj Josip Cegnar imenovan je sudb. savjetnikom i predstojnikom suda u Motovunu, a u Lošinj ide novoimenovani sudac Adolf Bresing koji je do sada bio pristav u Gradiškoj.

Imenovani su sudbenim tajnici dosadašnji pristav D. F. Gabrielli u Bujah i R. Bašić, koji ide iz Kopra u Rovinj.

Jesu li tako i drugi mislili?

Pod tim naslovom piše stari prijatelj našega lista: Listajući stare brojeve dičue „Nase Sloge“, koje imam kao oko u glavi najdjih u broju 16. od godine 1888 na sljedeću viest, koju je vrijedno i mladjem nuraštaju pribličiti. Radilo se naime o pungenju tada izpražnjene biskupske stolice u Poreču, te je tim povodom „Nasa Sloga“ donela sljedeću viest:

„G. dr. Valussi proš gorički, o kojem su bile novine raznesle, da će postati biskupom u Poreču, nebi te časti primio, kao što pišu „Edinosti“ iz Gorice, jer da nepozna jezika onoga puka, koga bi imao predvoditi.“

Poznatu je da sačinjavaju ogromnu većinu stanovnika porečko-puljske biskupije četli Hrvati a pred. g. Valussi uvidja i sam koli bi bilo zanj mučno upravljati pukom, koga ne razumi, a keli bi bilo za puk sam pouzavajuće, da imade nadpastira, koji mu ne može podati dušovno hrano u materinskom pučkom jeziku.

Kad bi svi službenici, bilo crkveni bilo svietcki ovako plemenito shvaćali svoje zvanje, zaista bilo bi u svietu manje nepravdah i tužbah.

Neka se ugleda u pred. Valussia svaki onaj, koga puk svojim znojem uzdržuje a ipak niti on ne razumije puka niti puk njega.“

Ovako rečena viest o snadu blagopokojnog nadbiskupa u Trentu, koji se nije hlotio prihvatiti biskupske časti u Poreču, jer je znao, da je za nju nesposoban blo pošto nije poznavao jezika većine pučanstva one biskupije. On je znao i kao svćenik i kao profesor sv. bogoslovja, da je „iregularis“ sv. ki svćenik, koji nepozna jezika pučanstva među kojim mu je dužnost služiti.

Tako je on mislio i toga se je držao u kako se drže i kako su se držali drugi

koli biskupi toll svćenici u našem krsnom Primorju?

Nje to nam ne treba odgovoriti, jer je svakomu od nas poznato mnoštvo primjera, da se toga načela mnogi nisu držali niti ka se danas drže.

Glavna skupština „Gospodarske zadruge“ za sudbeni kotar Podgrad obdržavali će se u nedelju dne 27. o. m. u 9 sati u jutro u prostorijama „Narodnoga Doma“ u Podgradu sa sljedećim dnevnim redom:

1. Govor predsjednika, 2. Izvještaj tajnika, 3. Izvještaj blagajnika i pregledavaoca računa te razprava o obracunu i proračunu, 4. Izbor pregledavaoca zadružnih računa. 5. Obćeaite priobćenja i predlozi, 6. Izbor odpora, 7. Srećkanje zgotdila kaznog orudja i sjemena.

Kod srećkanja može sudjelovati samo „otaj“, koji je platio godišnji prinos sam on ili njegov ovlaštenik. Pred samom skupštinom ne prima se nikakvo nove članove.

Gg. zadrugarom preporučamo, da bi se oglašili proti nezatnoj podpori što ju daje vlada za nabavu slena i da bi pazili noka se ta svota znatno poveća. U tom su se smislu i naši zastupnici kod namještva u Trstu zauzeli.

Sudbina jarao!

Tko se od naših čitatelja iz Ljuburnije ne sjeća nekad svemogućeg kotarskog kapetana u Voloskom g. viteza Jetmara i kasnijeg c. k. namjestničkog savjetnika u Trstu. U svojem nekadašnjem kotaru, u Voloskom ostavio je taj veliki Niemec zbog svojeg protuhrvatskog i neuljudnog postupanja žalostnu uspomenu. Hrvatsko-slovensko pučanstvo Voloskog kotara vnašilo se je njegovom odlasku u Trst znanju, da ga ga ne može zamjeniti već narodni protivnik nego li bijaše on. I bilo ih je kasnije svakojkih ali Jetmarova kova ne bijaše nijedan.

I u Trstu igrao je Jetmar kao savjetnik pod glasovitim namjestnikom Rinaldinem pak pod namjestnikom Gössom važnu ulogu, gdje si je svojim strogim i bezobzirnim postupkom znao slomiti svaku moć i svaki odpor podređenog si činovništva. Njegov krešćeti glasorio se prostorijama stare namjestničke palače gdje se je ponašao kano kakov paša. Ali i njegovoj slavi dodje konac. Jos čvrst i zdrav morao je u mirovinu i odpušten ga bez ikakvog odlikovanja, do čega je on kao „pravni“ vitez mnogo držao.

I taj nekoć svemogući kotarski kapetan i silni zatim namjestnički savjetnik vraći danas skromnu službu občinskog tajnika u nezatnom gradiću Ptuju.

Ovo je drugi namjestnički savjetnik u novije doba iz Trsta, koji se je u toliko ponizio, da je morao prauzeti službu občinskog tajnika. Prvi je bio sada pokojni savjetnik Ellushegg, koji je i kao kotarski kapetan u Lošinj, pak u Poreču i kao namjestnički savjetnik ostavio u našem narodu najerniju uspomenu. On je također pod zadnje dane kao umirovljeni namjestnički savjetnik stupio u službu obč. tajnika u Poreču, to je u tom svojstvu uložio sve svoje sile na štetu i propast našega naroda.

Tako oto prolazi svieteka slava!

Listnica uredništva.

Naš glavni suradnik zalivačuje se ovim putem svim prijateljima i znalcima najsrdačnije, što se ga sjetilše povodom njegovog imendana.

Zao nam je da radi pomanjkanja prostora moramo ispuštiti više pripislih nam dopisa i opisa izbornih sastanaka, kao također opis krvavih sukoba između Slovenaca i Njemaca u Ljubljani. To ćemo u budućem broju doneti.

Priposlano.*)

Gosp. Massimilano Mato nadučitelj talijanske škole u Roču

Svima je ovdje poznato da su Vaše dvije starije kćeri bile krive da radi njihovog ponašanja i jezika bila je jedna odlična obitelj ovdje u Roču moralno ubita, ali nije njima bilo to dostatno nego su sada mene i mojeg supruga sa svim nemoralnim načinom ostramotile.

Uzroka neznam, te znano je da je i moja obitelj nismo drugo nego talijanske narodnosti, moja djeca polaze u Vašu školu, znano vam je da sam se ja uvijek ponosila svojom narodnošću a za plaću eto što sam dočekala!

Od jednoga učitelja I. razreda, kao ste Vi, zahtjeva se, da se pristojno i moralno ponaša te da nemoralnost zapriječite dočim ju Vi ništa drugo nego podupirate, navaljujete na mene nemoćnu ženu koja nemože nego jedino, da se jezikom brani. Sram Vas bilo, da ste Vi na mene postavili ruke te ste me udarili javno ne samo pred odraslim nego i pred školskom djecom!

Baš lijepi primjer dajete i uzgojom Vaših kćera. Ni Vaša supruga nije bolja ali o tom drugom zgodom.

Na svidenje kod suda u Buzetu.

U Roču, dne 21. IX. 1908.

Antonija Fabris

*) Za članke pod ovim naslovom uredništvo ne preuzimlje nikakvo odgovornost.

Broj 1692.

Oglas jeftimbe.

Pošto je javna jeftimba držana dne 31. augusta 1908. za odanje poduzeća gradnje novog groblja kod Sv. Petra u Poljanama ostala pusta i bezuspješna, uriče se ovim u rečenu svrhu nova javna jeftimba, koja će se držati u općinskom uredu u Veprincu-licu dne 5. oktobra od 10 sati prije podne do podne.

Opređeljena cijena iznosi K 12.710 i 65 hel., a poduzeće će se dati najpovoljnijem nudiocu ispod te cijene. Ponude pisane i biljegovane sa biljegom od 1 K, te popraćene sa vadijem u iznosu K 635-50 imaju se predati potpisanom zapečaćene najkasnije do podne rečenog dana.

Točno o podne će se otvoriti i popisati predane ponude. Općinski odbor si pridržaje pravo prihvatiti ponudu koju bude smatrao najpovoljnijom.

Tehnčki projekt radnja može se pregledati u ovom općinskom uredu u vrijeme uredovnih sati i doznati druge uvjete poduzeća.

Veprince, 21. septembra 1908.

Nadželnik.

Prva slavenska tvornica ura za tornjeve Moravus, Franjo

BRNO. Nova ulica 25. MORAVSKA.

tvoji i razaslije ure za crkvene zvonike, dvorce, škole, tvornice, -- vlačnice, ljetnikovce -- samo u izvrstnoj izradbi vrlo jeftino.

Čuvane nadzorne ure.

Cijenel šalju se za sahtjev badava.

Najviše odlikovanje za izvrstne proizvode

IZVOZ.

DRUŽBINE OLOVKE

dobivaju se u tiskari

LAGINJA i dr. - PULA

VIA GIULIA, 1.

Str. 115/908.

Razglas.

Krajnji solski svet u Materiji raspisuje javno znanjesevalno dražbo svih stavbonih del u prizidanju solskega posopja o Vodlicah za na dan 28. septembra 1908. ob 11. uri dopodne na licu mesta u Vodlicah. Vsa dela prizidovanja proračunajena so na 21,320 Kron.

Varščina je položiti 5% od proračunje svote, katera je popolniti pri prvem plačilnem roku na 10%.

Dražbeni pogoji, načrti in proračun razpoloženi so na uvid v občinskem uradu v Materiji ob uradnih urah.

Krajnji solski svet Materija dne 13. septembra 1908.

L. S.

Predjednik: Kastelco I. r.

Pazite na djecu!

Kad su vam ranjava ili imadu kraste osip, crvenilo na koži ili hud kakovo nečistoće na tijelu, upotrijebite izvrstnu mast zakonom zaštićenu iz ljekarna Pečić sada dr. B. Vouk — Zagreb. Djeluje najuspješnije kod svake vrsti rana (rezotine, ogrebine, opekline itd.), kod prekomjernog znojenja noguh i tijela te nabi smjela nijedna kuća biti bez glasovite masti za djecu.

Čuvajte se ptvorina!

Cijena kutiji K — 60.

Dobiva se u svim ljekarnama.

Glavno skladište:

Ljekarna PEČIČ sada dr. B. Vouk ZAGREB.

Novu mesnicu

otvorio je u Pazinu Gijuro Šverko, u kući Lovrinovića (Škapulina) te se preporuča sl. občinstvu kao domaći mesar. Cijena umjorena, meso svježe.

Želudčane kapljice

prije zvane i poznate pod imenom

Markove kapljice

sredstvo protiv slabosti želudca, imenito protiv pomankanja teka za jelo, protiv grizu i grčovima u želudcu i trbulju, protiv nadutosti od vjetrova. Poaljše laskog mastnog ili preobilnog jela podupiru naravnu probavu. 1 tucet 4K, 5 tuceta 17K, 10 tuceta 32 K, franko postavljeno na svaku poštu.

Molim izvollite mi poslati još 12 boćica želudčanih kapljica jer mi nužno trebaju pošto na meni upravo čudotvore. Božo Pazić, Kaštel stari.

Molim pošaljite mi jedan tucet kapljica pošto pošto sam uvjeren već kod prijašnjih naručba da djeluju izvrstno, te ću svakom zgodom isto mojim prijateljima preporučiti. — Ovakovih dopisa, koje ne mogu sve ovdje navesti imadeh još mnogo, te stoji svakome na uvid.

Ove kapljice pripravlja samo Gradska ljekarna u Zagrebu, pak zato treba kod naručbe pisati točno na adresu:

Gradska ljekarna Zagreb, polag trga sv. Marka 20.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadržanih dijelova jedan ili više po krana 2.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te štato bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 2000 K bez predhodnog otkaza, a iznose od 2000 K ako se nije kod uložena anglaano ustanovio veći ili manji rok za otkaz; uz otkaz od 8 dana.

Zajmovo (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku i sadržnicu uz garanciju ili na mjezalco

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdane satvoreno.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vialo Carrara vlastita kuća (Narodni Dom) prvi pod doano, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

Dvostraki elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967.

Telefon br. 45—22.

jest elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj, koji kod uloga, ruve, asima (teškog disanja), ne- spavanja, zujanja u uhu, neuragije, glavobolje (mi- gräne) kucanja srca, zubobolje, mučevno slabosti, studeni ruku i nogu, padavice (epilepsije), makrenja postelje, nujnosti, nesvjestice, naglošći držanja na tijelu, influence akopčane, sa bolešću hrba, hifa- sija (oalokrvnosti) želudčnih grčeva, bezbednosti, i-ohlata punokrvnosti, svih udnih grčeva, hogo- obendie, tjelesnih grčeva, hkmorrhoida, kao i kod sveobće slabosti itd. sluzi kao nenadkriljivo sred- stvo, po što elektro-magnetička struja ciotim čovjek- nim telom djeluje, čimo se rečene bolesti u naj- kraćem vremenu izleće.

Formato je, da liečnici kod navedenih bolesti višokratno elektrizirvanje tijela upotrebljuje ali ipak na taj način, da jaka struja samo prolazno i po- vremeno kroz telo prolazi, doč m naprotiv i ma struja elektro-magnetičnog križa ili zvijezda R. B. br. 86967, kako je jur rečeno, umjerenim načinom napredno na telo djeluje, što svakoga brhem zlećenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20

godina stare bolesti izlećene su sa mojim strojem posre i Od izlećenih sa mojim strojem R. B. broj 86967 izrečene zahvale kao i od odličnijih slojeva izdane svjedodbe i priznanice iz svih strana svijeta pohranjene su u mojoj pisarnici, gdje stoji svako- komu u svako doba na uvid. **BOJE NIJE DAN LIK- NJE POMOBAO, MOLIM POKUŠATI MOJ STROJ,** jer je to sigurno sredstvo protiv gore navedenih bole- stima, a onaj bolestnik, koji po mojem stroju nabi bio izlećen najdulje u roku od 45' dana, dobiva novac nazrag.

Upozorujem osobito p. n. občinstvo na to, da se moj stroj ne amlje zamjenjivati sa Voltinom, koji je poradi svoga neuspjeha zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostraki elektro-magnetički križ ili zvijezda R. B. br. 86967 osobito se hvall i uživa vanrednu depandnost poradi svoje izvrstne ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 6 K. Rabiti ga mogu samo djeca i jako slabo gošpofje.

VELIKI STROJ STOJI 8 K. Rabiti se kod ostarijih 20 godih kroničnih bolestih.

Dopliscvanje i naručje obavljaja se i u hrvat- skom jeziku. Fouzećem li ako se novac usnspod po- šalje, razaslije glavna prodavona za tu i inozemstvo.

ALBERT MÖLLER,
Budimpešta, Vjil. Kolar,
Vadaž-nlica br. 34.

Tko ne oglašuje, taj ne napreduje!!!

ULICA GIULIA Br. 1.

— SVOJ K SVOMU! —

ULICA GIULIA Br. 1.

TISKARA I KNJIGOVEŽNICA LAGINJA I DR.,
Ulica Giulija 1. - PULA - Ulica Giulija 1.

Preporuča se za:
TISKARSKKE, KNJIGOVEŽKE I GALAN- TERIJSKE RADNJE.
SOLIDNA IZRADBA PEČATA iz GUME.
Imade u zalih
TISKANICE I KNJIGE za P. N. OBČINE CRKVE, ŠKOLE, ODVJETNIKE, POSUJILNICE I KONSUMNA DRUŽTVA, TRGOVAČKE KNJIGE, PISANKE za ŠKOLE kao i sve PISAR- SKE I RISARSKKE POTREBŠTINE. --

Brza podvorba.

Cijeno umjerene.

Prodaja papira na malo i veliko.